

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00615/5/2020-03

Датум: 07. 09. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00615/4/2020-03 од 06. 09. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Мастер академске студије (МАС) – Социологија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) – Социологија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Социолошке науке за упис **75 (седамдесет пет) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Јелена Кочовић
Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00615/4/2020-03
Датум: 06. 09. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Мастер академске студије (МАС) – Социологија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Социологија**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Социолошке науке за упис **75 (седамдесет пет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Социологија** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00615/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 01. 04. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 02. 04. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 17. 05. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Социологија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Предвиђени су сви елементи студијског програма утврђени Законом и стандардима. Завршетком овог студијског програма стиче се 60 ЕСПБ. Структура студијског програма одговара захтевима стандарда у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина извођења и услова преласка са других студијских програма. Типологизација предмета је у складу са стандардом. У односу на Самовредновање – Стандард 4: Квалитет студијског програма, а анкета заснована на анкетирању дипломираних студената сва три нивоа студија (ОАС, МАС, ДАС) не показује се као најбоље решење, јер не показује диференцираност задовољства у односу на конкретан студијски програм. Осим тога, од укупног узорка 30,3% испитаника су завршили неки од три степена социологије, што је значајно пренаглашено учешће свршених студената социологије (ако се дода томе психологија и етнологија и антропологија, ова три одељења учествују у узорку са 84,23%, што не одговара њиховом учешћу у студентској популацији). Свакако, повећање учешће социолога у анкети нам омогућава да се претпостави да се иначе високе оцене задовољства студената (преко 4 по разним параметрима) односе на социолошке студијске програме. Најслабије је оцењен параметар „стечена практична знања и праксом коју сте имали током студија“ (2,82), а ниске оцене (све око 3) су добили и сви други параметри везани за практична знања и вештине,

флексибилност, тимски рад и сл. У урађеној SWOT анализи ово је препознато као проблем и предложене су одговарајуће мере.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Сврха студијског програма МАС Социологије је јасно дефинисана, у складу је са задацима установе и обезбеђује стицање друштвено оправданих и корисних компетенција и усаглашена је са основним задацима и циљевима установе. Сврха студијског програма дипломских академских студија социологије јесте оспособљавање студената за самосталан стручни и научно-истраживачки рад у различитим областима социологије, као и за обављање наставничког позива.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: *Циљеви студијског програма*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве, који су усклађени са задацима ВШУ. Програмом се остварује стицање одговарајућих компетенција и вештина које су обухваћене циљевима програма. Мастер академске студије социологије усмерене су на стицање знања и развијање способности и вештина неопходних за самосталан стручни и научно-истраживачки рад социолога у различитим областима, као и за даље образовање и перманентно стручно усавршавање. Прилог I.1. (Публикација установе, сајт) је дат, прегледан је и информативан.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: *Компетенције дипломираних студената*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Опште и предметно-специфичне способности су јасно дефинисане. По завршетку академских студија социологије студенти владају знањима и вештинама неопходним за самосталан истраживачки рад у области социологије за коју се одреде. Студенти су обучени за анализу стања, оперативна истраживања и конципирање могућих промена (практичних мера, решења) у одређеним областима друштва. Сечене способности и знања квалификују завршене студенте за рад на научним пројектима, као и примењеним истраживањима. Студенти су оспособљени за обављање високостручних послова у васпитно-образовним, научним институцијама за друштвена истраживања, институцијама културе јавног и приватног сектора, државној администрацији и службама, медијима, агенцијама за истраживање јавног мњења и тржишта, консултантским организацијама, итд. Студенти могу самостално да проширују своја знања и да преносе стечена знања другима. Приложен је општи образац Додатак дипломи који издаје Универзитет у Београду. Додатак дипломи има све елементе предвиђене Законом о високом образовању и потпуно одговара одговарајућем обрасцу који је Правилником о садржају јавних исправа које издаје високошколска установа ("Службени гласник РС", број 15 од 8. марта 2019.).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 9 (девет).

Студијски програм Мастер академских студија социологије реализује се кроз два семестара и траје годину дана. У првом семестру, позиционирана су три обавезна предмета и 32 изборна предмета од којих се бирају три. У структури студијског програма изборни предмети су заступљени са 42,50% у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Обавезни предмети су: Методологија социолошких истраживања, Кључни проблеми социолошке теорије и Педагошка пракса 1. На првонаведена два предмета настава се изводи 2+2 часа у блоку и они носе по 6 ЕСПБ, док Педагошка пракса 1 носи 2 ЕСПБ. Изборни предмети су груписани у три позиције. У прве две позиције у понуди је по 14 предмета, а у трећој 6 предмета. На свим изборним предметима настава се изводи 2+2 часа у блоку и они носе по 6 ЕСПБ. У овом семестру предвиђено је 20 часова активне наставе недељно која носи укупно 32 ЕСПБ. У другом семестру, позиционирани су: Студијско-истраживачки рад, 10 часова у блоку и 6 ЕСПБ; Педагошка пракса 2 са 3 часа и 4 ЕСПБ, која је рефлексивног карактера; Стручна пракса, 6 часова и 3 ЕСПБ; Завршни рад – израда, 10 часова и 10 ЕСПБ; и Завршни рад – одбрана, 1 час у блоку и 5 ЕСПБ. У овом семестру предвиђено је 20 часова активне наставе, односно 30 часова укупно, што носи 28 ЕСПБ. У Књизи предмета су јасно образложени циљеви курса са очекиваним исходима, знањима, компетенцијама и наставницима. Садржаји предмета су детаљно изложени док је литература одговарајућа садржају предмета и актуелна. Методе извођења наставе и начини провере знања су у складу са одговарајућим законским и подзаконским актима. Поени у предиспитним обавезама и на испиту су правилно распоређени. Установа је приложила описе везане за завршни рад, стручну и педагошке праксе. 60 ЕСПБ колико се стиче овим студијским програмом подељено је на 32 ЕСПБ који се стичу у првом и 28 ЕСПБ који се стичу у другом семестру, што је у складу са предвиђеним стандардима. Активна настава је заступљена са најмање 600 часова годишње, при чему СИР не прелази 50%, а остало су предавања, вежбе и остали часови. Просечан број часова активне наставе недељно износи 20,00 (26,00 укључујући и праксу) што је у складу са Правилником. Према типу, АО и ТМ предмети су заступљени са 30%, док су НС и СА предмети заступљени са 70%. Завршни рад је приказан у две позиције обавезних предмета (израда 10 ЕСПБ и одбрана 5 ЕСПБ). Оцена за овај стандард је резултат чињенице да је чак три пута тражено достављање допунске документације, поштовање стандарда у погледу броја сати Педагошке праксе итд.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард 6 је у потпуности испуњен јер је студијски програм мастер академских студија социологије – мастер упоређен са програмима три – по својој традицији досадашње сарадње, структури студија и тренутном глобалном рангу – Шангајска листа као параметар утицајности истих – различита светска универзитета: London School of Economics (LSE), University of Manchester (UM) и University of Bristol (UoB). О квалитету, савремености и међународној усаглашености студијског програма говори и чињеница о успешности прихватања студената који након завршених МАС аплицирају на докторске и постдипломске студије на престижним светским универзитетима, што сугерише високу

компетентност коју студенти стичу током школовања на Одељењу за Социологију. Инострани студијски програми који су упоредиви су:

1. London School of Economics (LSE), Линк: <https://www.lse.ac.uk/resources/calendar/programmeRegulations/taughtMasters/2019/MScSociology.htm> ,
2. University of Manchester (UM), Линк: <https://www.manchester.ac.uk/study/masters/courses/list/01317/masociology/course-details/#course-profile> ,
3. University of Bristol (UoB), Линк: <https://www.bris.ac.uk/unit-programme-catalogue/RouteStructure.jsa?byCohort=N&ayrCode=20%2F21&programmeCode=9SOCI010T>.

Студијским програмом МАС Социологија обезбеђена је његова целовитост и свеобухватност, као и могућности стицања најновијих стручних сазнања. Сем тога, овај студијски програм је усаглашен са другим програмима на Филозофском факултету Универзитета у Београду као ВШУ.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 7: Упис студената

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Мастер академске студије социологије трају једну школску годину (2 семестра) и имају обим од 60 ЕСПБ. Број студената који је уписало наведени смер 2019/2020. је 25, док укупан број студената који студирају у текућој години износи 39. У наредну годину студија на студијски програм МАС Социологија планирано је уписати 75 студената. На конкурс се могу пријавити лица која су завршила одговарајуће четворогодишње студије, односно лица која испуњавају услове утврђене одговарајућим студијским програмима. На мастер студије социологије може да се пријави и лице које није завршило одговарајуће основне академске студије социологије утврђене студијским програмом, уколико је на основним академским студијама које је завршило остварило најмање 240 ЕСПБ, са просечном оценом најмање 8 и ако положи диференцијални испит. Садржај и обим диференцијалног испита одређује одељење. Рангирање кандидата врши се на основу просечне оценом на основним студијама, резултата на пријемном испиту, а за кандидата који полаже диференцијални испит и резултата тог испита. За спровођење пријема студената задужена је комисија.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Оцењивање и напредовање студената Филозофског факултета утврђено и регулисано је следећим правилницима: Правилник о оцењивању и испитима, Правилник о пријављивању предмета. Студент савлађује студијски програм основних академских студија и мастер академских студија чиме стиче одређени број ЕСПБ. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом Јединствене методологије за израчунавање ЕСПБ бодова за све студијске програме. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Минимални број

поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30 а максимални 70 поена. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад током наставе и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет из студијског програма има јасан начин стицања поена који се утврђује програмом предмета. Студент стиче поене на основу активности предвиђених програмом предмета, извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Најмање 30% од укупног броја поена стиче се писменом провером знања. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. У Извештају о самовредновању је извршена је SWOT анализа, у оквиру које је указано на јаке и слабе тачке, опасности и могућности, а дате мере из предвиђеног Акционог плана су прикладне и прихватљиве.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Филозофски факултет у Београду задовољава и стандард о структури наставника на студијском програму. Наиме, број наставника и сарадника на Факултету одговара потребама реализације студијских програма на свим нивоима студија. Од укупног броја наставника 95,9% је у сталном радном односу са пуним радним временом, са непуним радним временом је 2,5% наставника који држе наставу у Установи, а у допунском раду је ангажовано само 1,5% наставника. Од укупног броја сарадника 98,3% је са пуним радним временом. Наставници су ангажовани у просеку између 4 до 8 часова недељно. Сарадници у настави и асистенти остварују просечно између 6 и 10 часова недељно. Просечно оптерећење наставника у Установи је 6,63. Просечно оптерећење сарадника у Установи је 6,02. Наставници и сарадници испуњавају услове за избор у звање утврђене Законом, Препорукама о ближим условима за избор у звање које утврђује, Национални савет за високо образовање, Статутом Универзитета, Правилником о ближим критеријумима за избор у звања Филозофског факултета у Београду, Правилником о начину и поступку стицања звања и радног односа наставника Универзитета у Београду и Статутом Факултета о условима за избор у звања (чланови од 127 -141). На студијском програму МАС – Социологија, број наставника који имају пуно радно време је 30. Наставници запослени 100% држе 92,02% часова активне наставе на свим студијским програмима ове установе. Просечно оптерећење наставника по овом студијском програму је 1,72, а сарадника 1,47, при чему ниједном од наставника укупно оптерећење не прелази 12 часова наставе на годишњем нивоу, нити сараднику више од 16 часова наставе на годишњем нивоу. Факултет је испунио све прописане стандарде у погледу броја студената у погледу величине групе за похађање предавања за све типове предмета. Исто важи и за часове вежби. Укупан број ангажованих у настави у сарадничким звањима са 100% радног времена, за обављање часова вежби је 5. Комисији је достављена прецизна документација о броју студената и величини простора у којима се изводи активна настава - вежбе и предавања. Увидом и компарацијом стварног стања (број уписаних студената) и стандарда акредитације, дошло се до закључка о испуњености стандарда. На студијском програму МАС – Социологија сви наставници и сарадници задовољавају минималне услове за изборе у наставна звања. Компетенције наставника и асистената јасно су утврђене правилницима у изборе у звања који су у случају ове академске институције доследно поштовани. Подаци о наставницима ангажованим на програму доступни су на сајту Факултета, као и прецизно дати у виду уговора о раду, диплома, одлука о изборним

звањима, МА образаца у документацији опште службе и службе финансијског пословања, као и у књизи наставника, тј. појединачно на основу компетентности сваког наставника и асистента понаособ. У моменту подношења документације сви наставници и сарадници имали су законски регулисан радноправни статус и одговарајуће научне и педагошке компетенције за поверена задужења у процесу извођења активне наставе. Сарадници се укључују у истраживачке пројекте како би изградили осећај за целovitост наставног процеса. Наставници и сарадници су ангажовањем у истраживачким пројектима, одржавају континуитет у научном раду, што доприноси тематском обогаћивању наставе и искуственој актуелизацији проблема који се обрађују. Наставници и сарадници су подстицани и подржани у примени различитих облика наставе и оријентацији ка практичном раду, тако да се параметром Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете јасно види да је испоштован минимум броја изборних кредита на првој години студија на оба изборна блока 42,50.

У моменту подношења документације сви наставници и сарадници, наставник страног језика, имали су законски регулисан радноправни статус и одговарајуће научне и педагошке компетенције за поверена задужења у процесу извођења активне наставе. Асистенти се укључују у истраживачке пројекте. Наставници и сарадници, истовремено су укључени и у остваривање резултата у научноистраживачком смислу као истраживачи, јер се ангажовањем у истраживачким пројектима, одржава континуитет у научном раду, што доприноси тематском обогаћивању наставе и искуственој актуелизацији проблема који се обрађују. Наставници и асистенти су подстицани и подржани у примени различитих облика наставе и оријентацији ка практичном раду. Наставници располажу стручним квалификацијама из уже научне области Социологија, за коју су бирани, специфично према научно-истраживачким пољима свог интересовања. Подаци о наставницима ангажованим на програму доступни су на сајту Факултета, као и прецизно дати у виду уговора о раду, диплома, одлука о изборним звањима, МА образаца у документацији опште службе и службе финансијског пословања, као и у књизи наставника, тј. појединачно на основу компетентности сваког наставника и асистента понаособ. На студијском програму се води брига о генерацијском обнављању наставног кадра и о ангажовању и усавршавању млађих сарадника. Наставници и сарадници редовно прате кретања у својој научној области и уграђују новија постигнућа у наставни процес. Ангажовањем у истраживачким пројектима наставници и асистенти одржавају континуитет у научном раду, што доприноси тематском обогаћивању наставе и искуственој актуелизацији проблема који се обрађују. Наставници и сарадници су подстицани и подржани у примени различитих облика наставе и оријентацији ка практичном раду.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 10: *Организациона и материјална средства*

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

За извођење студијског програма МАС Социологија постоје одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки и други ресурси који су потребни студијском програму и предвиђеном броју студената. Настава на овом студијском програму се превасходно одвија у просторијама Филозофског факултета у Београду, и то у две зграде које су у власништву Републике Србије. Оне се физички налазе једна поред друге на две адресе: Чика Љубина 18-20 и Студенстски Трг 1 (зграду на овој адреси Филозофски факултет дели са Филолошким факултетом и Ректоратом Универзитета у Београду). Укупан простор за коришћење на Филозофском факултету износи 18,853.58 m², од чега се за извођење

наставе користи 5,071.10 m². Ова квадратура обухвата амфитеатре, слушаонице, учионице, компјутерске лабораторије, лабораторије, библиотеке, читаонице и сале. Укупан број студената на свим студијским програмима и свим годинама је 3,965 студената. Број уписаних студената на мастер академске студије 2019./2020. школске године износио је 25 студената. Када се узме у обзир да је укупна површина за извођење наставе 5,071.10 m², може се закључити да је студентима омогућен одговарајући простор за праћење наставе. Важно је нагласити да студенти социологије на свим студијским програмима деле поменути простор са студентима свих осталих одељења на Филозофском факултету. Обезбеђен је и адекватан простор за наставно и друго особље (број места је 288, а укупна површина простора је 5,836.41 m²). За рад Студентског парламента Факултет је обезбедио просторију површине од 36,20m². Опрема којом располаже факултет је на задовољавајућем нивоу. Није лако раздвојити информатичке ресурсе којима располаже Одељење за социологију од ресурса целог факултета, јер се ти ресурси деле и на располагању су наставницима и студентима свих одељења. Може се закључити да је наставницима и студентима на располагању значајан број различите техничке и рачунарске опреме (лаптопови, десктоп рачунари и монитори, таблети, пројектори графоскопи, видео камере, покретне табле и слично), те да датуми набавке указују да се континуирано улаже у иновирање опреме која је неопходна у савременој универзитетској настави. Посебно је важно истаћи да су све учионице опремљене компјутерима и LCD пројекторима. Студенти имају на располагању и рачунарске учионице, са могућношћу коришћења интернет мреже. На основу извештаја о самовредновању, може се закључити Факултет обезбеђује студентима коришћење услуга рачунарског центра и омогућава коришћење рачунара у настави и рад на рачунарима студентима и запосленима. Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује приступ различитим базама података које су релевантне за научне и наставне сврхе. Рачунарски центар Факултета поседује комплетну информационо-комуникациону инфраструктуру, са већим бројем савремених online сервиса који су стављени на располагање наставницима и студентима, попут E-learning портала (Moodle платформе), портала за распоред часова и резервацију факултетских ресурса, webmail сервиса са персоналним организатором за сваког студента и наставника, као и сервиса за пријављивање испита, вредновање рада наставника и сл. Факултет обезбеђује приступ Edugoat сервису (бесплатан бежични приступ интернету) чији је носилац Академска мрежа Србије (AMPEC), а омогућава свим запосленима и студентима бесплатан приступ интернету преко приступних тачака. Такође, Факултет је обезбедио сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ већини страних и домаћих стручних и научних часописа. Студентима програма мастер академских студија социологије је омогућено да користе одељенску библиотеку у чијем саставу се налази и читаоница. У читаоници студентима стоје на располагању терминали, прикључени на академску мрежу, за претраживање електронских каталога и база стручне периодике. Библиотека је опремљена потребним бројем уџбеника и материјалима неопходним за извођење наставе. Поред тога, она поседује богату стручну литературу из одговарајућих области намењену научном раду наставног особља. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм основних академских студија социологије је задовољавајућа, и када је у питању квантитет приказаних наслова (укупно 157 наслова), и када је у питању квалитет. Приметно је да преовладавају наслови новијег датума и да су заступљене различите издавачке куће. Приказана литература указује на постојање мултидисциплинарног приступа у изучавању и истраживању социолошких феномена, с обзиром на то да одређени број наслова припада области педагогије, психологије, економије и статистике. Приказана листа од 41-ог уџбеника, судећи по насловима, задовољава потребе студената овог студијског програма.

Може се закључити да постоји адекватна покривеност обавезних и изборних предмета одговарајућом литературом. С обзиром на то да је за извођење студијског програма мастер академских студија, (осим за поље уметости) неопходно да високошколска установа докаже испуњеност услова за обављање научноистраживачког рада тако што је акредитована као научноистраживачка установа, у складу са законом, може се констатовати да је установа обезбедила адекватан доказ кроз давања на увид Решења о акредитацији факултета као научноистраживачке организације којим се потврђује да је Филозофски факултет у Београду акредитован за обављање научноистраживачке делатности. Филозофски факултет, као друштвено одговоран послодавац, унапређује оптималне услове за студенте са физичким хендикепом, укључујући мада не ограничавајући се на: приступну рампу и тоалет за студенте са физичким хендикепом, компјутерски кутак са специјализованом опремом за слепе и слабовиде студенте, као и за студенте са оштећењем слуха. У оквиру SWOT анализе из Извештаја о самовредновању идентификоване су слабости и дати су предлози за превазилажење истих.

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 11: Контрола квалитета

Поткомисија је констатовала да је РК испуњеност овог стандарда оценила оценом 10 (десет).

Праћење и контрола квалитета студијског програма одвија се на више нивоа: Филозофски факултет редовно и систематично прати квалитет програма према процедури која је прецизирана посебним Правилником. Послове вредновања обавља комисија коју чине представници наставника, ненаставног особља и студената. Комисија припрема Извештај о самовредновању на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, уџбеника, литературе). Приложен је Извештај о самовредновању који је сачинила ВШУ, као и посебан Извештај о самовредновању овог студијског програма. ВШУ има донет Правилник о издавачкој делатности, којим је регулисано и издавање уџбеника. Структура и садржај уџбеника дефинисани су Правилником о наставној литератури Универзитета у Београду, у оквиру кога делује ова ВШУ. Одељењска комисија посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање. Наставници примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата евалуације развијају и мењају програме наставних предмета, при чему посебно воде рачуна о мишљењу студената о квалитету програма и наставе. Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника. Контролу квалитета студијског програма мастер академских студија на Факултету спроводи Комисија за обезбеђење и самовредновање, чији је један од чланова и наставник са Одељења за социологију. Одбор за квалитет не постоји. Контрола квалитета подразумева редовну и систематичну проверу остварења свих сегмената квалитета студијског програма, на начин предвиђен Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање. У контроли квалитета основних академских студија обезбеђена је активна улога студената кроз учешће студената у раду Комисија, учешћем у раду органа управљања Факултета, као и прибављањем мишљења студената о квалитету студијског програма анонимним анкетирањем. Септембра 2020. надлежни органи усвоји су нову Стратегију, Акциони план за њено спровођење и Извештај о самовредновању. Мере и субјекти обезбеђења квалитета су наведени у складу са Стратегијом из 2020. Установа има разрађен ситем докумената и нормативних ката у вези са реализацијом политике обезбеђења квалитета и они су јавно доступни у публикацији установе (сајт)

https://www.f.bg.ac.rs/pravna_akta. Научно-истраживачки рад је развијен и остварена сарадња са иностраним и међународним институцијама. Значајан број наставника је у овом периоду учествовао или учествује у научно-истраживачким пројектима. Већи број њих је објавио и радове у часописима на престижним међународним листама. Међутим, свега један наставник са Одељења за социологију је учествовао у ERASMUS+ размени наставног особља.

Стандард је испуњен у потпуности.

ПРЕПОРУКЕ

- РК констатује да овај студијски програм поседује карактеристике веома доброг квалитета. Основни проблем у рецензирању овог студијског програма била је прилично неуредна документација, непостојање Педагошке праксе у довољном обиму, што је све у међувремену превазиђено, тако да су сада сви стандарди задовољени;
- Сматрамо да би било добро да ВШУ утврди као обавезу студената да учествују у студентској анкети (уз неку другу административну обавезу), како би се обезбедило учешће свих студената у евалуацији, наравно анонимно и путем за то намењеног софтвера, за који нас је ВШУ обавестила да га поседује.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Социологија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки